

08.11.2024

Dnro 532/03.04.04.10/2023



**Asia** Palkan takaisinperintää koskeva valitus

**Valittaja** Pirjo Kuusisto

**Päätös, josta valitetaan**

Tampereen kaupunginhallituksen päätös 6.2.2023 § 64

**Asian aiempi käsittely**

*Tampereen kaupungin elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtaja on 7.8.2020 (§ 52) päättänyt, että Pirjo Kuusistolta peritään takaisin tehtävän vaativuuden arvioinnin perusteella määrätty tehtäväkohtaisen palkan osa (TVA-lisä) ajalta 1.1.–31.7.2019 erikseen sovittavan aikataulun mukaisesti.*

*Kaupunginhallitus on 19.10.2020 (§ 431) hylännyt Kuusiston oikaisuvaatimuksen.*

*Hämeenlinnan hallinto-oikeus on 28.2.2022 antamallaan päätöksellä numero 22/0047/2 kumonnut palvelualueen johtajan ja kaupunginhallituksen päätökset.*

**Asian uusi käsittely kunnassa**

*Elinvoiman ja kilpailukyvyn palvelualueen johtaja on 11.11.2022 (§ 126) päättänyt, että Kuusistolle ajalta 1.1.–31.7.2019 virheellisesti maksettu TVA-lisä 1 548,72 euroa peritään takaisin kokonaisuudessaan.*

*Kuusisto on hakenut päätökseen oikaisua.*

*Kaupunginhallitus on valituksenalaisella päätöksellään hylännyt oikaisuvaatimuksen.*

*Päätöksen perustelujen mukaan ammatillisen koulutuksen johtaja on päättänyt 19.3.2019 (§ 48), että kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopi-*

muksen mukaista tehtäväkohtaista lisää maksetaan pääsääntöisesti ajalla 1.1.–31.12.2019 päätöksen ohessa olleen liitteen mukaisesti. Keväällä 2020 liitteessä havaittiin virheitä, joiden takia oli maksettu seitsemälle henkilölle aiheettomasti TVA-lisää. Työnantaja kuuli 19.5.2022 edellä mainittuja henkilöitä virheellisen hallintopäätöksen korjaamisesta ja ilmoitti kuulemisen päätteeksi, että päätöksen 19.3.2019 liitteessä ollut kirjoitusvirheeseen verrattavissa oleva selkeä virhe korjataan hallintolain 51 §:n mukaisesti poistamalla liitteestä seitsemän henkilön nimi.

Viranomaisen ei ole tutkinut eikä harkinnut TVA-lisän maksamista Kuusistolle. Asiassa on yksiselitteisesti kyse kirjoitusvirheeseen verrattavissa olevasta selkeästä virheestä, joka viranomaisen on korjattava omasta aloitteestaan. Arviointikriteerit TVA-lisän saamiseksi ovat olleet selkeät. Ammatillisen koulutuksen johtaja ja asianomaista henkilöstöä edustava pääluottamusmies ovat olleet yksimielisiä siitä, missä tilanteissa ja olosuhteissa oikeus TVA-lisään muodostuu henkilöstölle. Valmisteluvaiheessa on kuitenkin tapahtunut virheitä, joiden takia seitsemän henkilöä on päätyntä erehdyksessä listalle.

## **Vaatimukset hallinto-oikeudessa**

Kuusisto on vaatinut, että palvelualueen johtajan ja kaupunginhallituksen päätökset kumotaan ja että Tampereen kaupunki velvoitetaan korvaamaan hänen oikeudenkäyntikulunsa 750 euroa laillisine viivästyskorkoineen.

Sama asia on jo kertaalleen lainvoimaisesti ratkaistu Hämeenlinnan hallinto-oikeuden 28.2.2022 antamalla päätöksellä. Kaupunki ei voi ottaa kertaalleen lainvoimaisesti ratkaistua asiaa uudelleen käsiteltäväkseen.

Koska TVA-lisän saamisen edellytykset on viranhaltijan päätöksellä tutkittu ja harkittu, ei palkkausta voida takautuvien vaikutuksien oikaista. Hallintolain 6 §:ään sisältyvä luottamuksensuojan periaate rajoittaa edunsaovien päätösten peruuttamista taannehtivien vaikutuksien ja yleensäkin päätösten muuttamista yksityiselle haitalliseen suuntaan. Kuusisto ei ole missään vaiheessa antanut mitään virheellisiä tai puutteellisia tietoja työnantajalle, ja hänellä on ollut täysi oikeus luottaa, että hänen palkkansa on määritelty ja maksettu oikein. Lisän myöntämisestä koskeva asia on ennen sen ratkaisemista käynyt koulutus-päällikön, koulutusjohtajan sekä henkilöstö- ja hallintopalveluiden valmistelun läpi.

Lisäksi Kuusisto on viitannut korkeimman hallinto-oikeuden päätöksiin 19.12.1991 taltionumerot 4805–4807 sekä Helsingin hallinto-oikeuden päätöksiin 28.11.2014 nro 14/0980/2 ja 20.10.2014 nro 14/0851/2.

## Lausunnot ja selitykset

*Tampereen kaupunki* on lausunnossaan vaatinut, että valitus hylätään ja Kuusisto veloitetaan korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikulut 450 eurolla lainmukaisine viivästyskorkeineen. Ammatillisen koulutuksen johtajan 19.3.2019 päätöksen mukaan TVA-lisän Kuusistolle maksamisen perusteena on ollut se, että opettajalla on vähintään puolet opetuksesta eli opetukseen kohdistetusta sidotusta työstä sellaisessa ryhmässä, jonka koko on vähintään puolet tutkintoalan tavoiteryhmän koosta ja jonka opiskelijoista yli puolet on erityistä tukea tarvitsevia. Kuusiston tehtävässä tämä kriteeri ei täyttynyt, sillä hänellä on ollut vain muutama erityistä tukea tarvitseva opiskelija ryhmässä. Kyseisen päätöksen valmisteluun on osallistunut vain kukin koulutuspäällikkö omien alaiensa osalta. Kuusiston viittaamat oikeustapaukset eivät sovellu nyt käsiteltävänä olevaan tilanteeseen.

*Kuusisto* on antanut selityksen ja ilmoittanut oikeudenkäyntikulujensa määräksi 1 250 euroa.

*Kaupunginhallitukselle* on varattu tilaisuus lausua Kuusiston oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta. Lausuntoa ei ole annettu.

## Hallinto-oikeuden ratkaisu ja perustelut

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Hallinto-oikeus hylkää Kuusiston ja Tampereen kaupungin oikeudenkäyntikuluvaatimukset.

### **Pääasia**

#### *Sovellettavat oikeusohjeet*

Hallintolain 51 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen on korjattava päätöksessään oleva ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe taikka muu niihin verrattava selvä virhe. Saman pykälän 2 momentin mukaan virhettä ei saa kuitenkaan korjata, jos korjaaminen johtaa asianosaiselle kohtuuttomaan tulokseen eikä virhe ole aiheutunut asianosaisen omasta menettelystä.

Hallintolain 52 §:n 2 momentin mukaan asiavirheen korjaaminen edellyttää, että asia käsitellään uudelleen ja asiassa annetaan uusi päätös. Kirjoitusvirhe korjataan korvaamalla virheen sisältävä toimituskirja korjatulla toimituskirjalla. Asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi ennen kirjoitusvirheen korjaamista, jollei se ole tarpeetonta.

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 56 §:n 1 momentin mukaan aiheuttomasti maksettu palkka tai muu palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden määrä saadaan periä takaisin.

### *Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi*

Ammatillisen koulutuksen johtaja on 19.3.2019 (§ 48) päättänyt, että Tampereen seudun ammattiopiston opetushenkilölle maksetaan vuonna 2019 kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimukseen perustuvaa TVAlisää eli tehtävän vaativuuden arvioinnin perusteella määrättävää tehtäväkohtaisen palkan osaa päätöksen liitteen mukaisesti. Päätöksen alkuperäiseen liitteeseen on merkitty, että Kuusistolla on vähintään puolet opetuksesta sellaisessa ryhmässä, jonka koko on vähintään puolet tutkintoalan tavoite-ryhmän koosta ja jonka opiskelijoista yli puolet on erityistä tukea tarvitsevia. Kuusistolle on päätetty maksaa kyseistä palkanosaa 220 euroa kuukaudessa.

Hallinto-oikeus on 28.2.2022 antamallaan päätöksellä numero 22/0047/2 kumonnut edellä mainitun palkanosan takaisinperintää koskeneet työnantajan päätökset, koska työnantaja oli 19.3.2019 tekemänsä palkkauspäätöksen perusteella ollut velvollinen maksamaan siinä tarkoitettut etuudet Kuusistolle eikä työnantajan voitu sen vuoksi katsoa maksaneen takaisin perittäväksi määräämänsä palkkaa aiheettomasti.

Työnantaja on hallinto-oikeuden päätöksen jälkeen korjannut ammatillisen koulutuksen johtajan tekemää palkkauspäätöstä poistamalla Kuusiston ja kuuden muun henkilön nimet päätöksen liitteestä, jossa on lueteltu henkilöt, joille tehtävän vaativuuden arviointiin perustuvaa lisää maksetaan. Kuusistoa ja muita asianosaisia on kuultu korjaamisesta 19.5.2022.

Kun hallinto-oikeuden 28.2.2022 antamalla päätöksellä ei ole ratkaistu ammatillisen koulutuksen johtajan 19.3.2019 tekemän palkkauspäätöksen lainmukaisuutta, ei hallinto-oikeuden päätös ole estänyt kaupunkia korjaamasta virheelliseksi katsomaansa palkkauspäätöstä. Lainvoimaisessakin päätöksessä oleva asia- tai kirjoitusvirhe voidaan korjata hallintolain 52 §:n mukaisessa menettelyssä. Hallintolain 51 §:n 2 momentin mukaan kyseisen pykälän nojalla voidaan korjata yksin viranomaisen syystä aiheutunutkin virhe, jos korjaaminen ei johda asianosaiselle kohtuuttomaan lopputulokseen. Kuusisto ei ole esittänyt seikkoja, joiden perusteella virheen korjaamista olisi pidettävä kohtuuttomana. Hänen luottamustaan palkkauspäätöksen pysyvyyteen ei edellä mainituista syistä voida pitää oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuna. Kun peruste kysymyksessä olevan palkanosan maksamiselle on palkkauspäätöksen korjaamisen vuoksi poistunut, työnantaja on voinut päättää periä sen takaisin. Palvelualueen johtajan ja kaupunginhallituksen päätökset eivät siten ole valituksessa esitetyillä perusteilla lainvastaisia.

### **Oikeudenkäyntikulut**

Kun valitus hylätään, Kuusistolle ei määrätä korvattavaksi oikeudenkäyntikuluja. Häntä ei kuitenkaan ole velvoitettava korvaamaan kaupungin oikeudenkäyntikuluja, koska oikeudenkäyntikulujen korvaamista on pidettävä asian laatu ja oikeudenkäyntiin johtaneet syyt huomioon ottaen kohtuuttomana.

## Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut  
Hallintolaki 6 §  
Laki kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta 50 § 1 momentti ja 53 §  
Kuntalaki 135 §  
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 95 §

## Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

## Hallinto-oikeuden kokoonpano

Esittelijä Vilma Lehmonen

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet Jussi-Pekka Lajunen, Marianne Kivistö ja Liisamaija Kangas.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

## Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös	Pirjo Kuusisto kirjeitse
Jäljennös	Tampereen kaupunginhallitus, jonka on kuntalain 142 §:n mukaisesti ilmoitettava päätöksestä Asiamies: juristi Minna Kaipinen sähköpostitse  Tampereen kaupungin elinvoiman ja kilpailukyvyyn palvelualueen johtaja sähköpostitse
Oikeudenkäyntimaksu	270 euroa, laskutetaan myöhemmin

**Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot**

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA  
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5, 13100 HÄMEENLINNA  
Puhelinnumero: 029 56 42210  
Faksi: 029 56 42269  
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi  
Sähköinen asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Puhelujen hintatiedot: 029 56 –alkuisiin numeroihin soittaessa  
puheluista peritään vain soittajan oman operaattorin sopimuksen mukainen  
paikallisverkko- tai matkapuhelinmaksu.

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla  
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus/fi/>

## Liite hallinto-oikeuden päätökseen

### VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

#### Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

#### Valitusaika

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valitusaika luetaan siitä, kun ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan tai kuntayhtymän yleisessä tietoverkossa.

Jos päätös on annettu asianosaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetystä päätöksestä seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Viranomaisen tietoon asiakirjan katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on vastaanotettu. Tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottotodistus, saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä (sähköpostitse tai sähköisen asiointipalvelun kautta), jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Sähköisen asiointipalvelun kautta todisteellisesti tiedoksi saadun päätöksen tiedoksisaantipäivä on päätöksen noutamispäivä asiointipalvelusta.

#### Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

## Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

## Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

## Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot ja aukioloaika:

**Postiosoite:** Korkein hallinto-oikeus  
PL 180, 00131 Helsinki

**Sähköposti:** korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

**Käyntiosoite:** Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

**Puhelin:** 029 56 40200

**Faksi:** 029 56 40382

**Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:**  
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/>

**Aukioloaika:** arkipäivisin klo 8.00 – 16.15